

Suvine aialinnupäevik 2021: kaheksanda hooaja kokkuvõte

Suvist aialinnupäevikut täitis 1000 linnuvaatlejat 571 aias. Suur tänu kõigile!

Jätkuval koroona-aastal jälgisid paljud kevade saabumist oma aias ning aialinnupäeviku leidsid enda jaoks nii kogemustega kui ka algajad loodusvaatlejad. Suvise aialinnupäeviku osalejate arv oli 2020. aasta omast veidi madalam. Võrreldes varasema aastaga on ka vaatluste arv märgatavalt vähenenud. Seda saab selgitada naasmisega nii-öelda tavalisema elu juurde.

Suvise aialinnupäeviku kaheksandal hooajal märkisid aialinnuvaatlejad oma päevikutesse üles 25 179 vaatlust, mis jagunesid järgnevalt:

14 770 lindude esmavaatlust,
1519 pesitsusvaatlust,
1221 imetajate, kahepaiksete ja roomajate vaatlust,
7302 taimede ja putukate fenovaatlust,
350 tolmeldajate vaatlust 735 taimeküllastuse kohta.

2021. aasta üllatas erandlike kuumalainetega juunis ja juulis. Sellist pikaajalist soojust ja kuivust polnud ammu olnud, mitmes ilmajaamas registreeriti uusi soojarekordeid. Sügis oli seevastu tavapärasest veidi soojem ning väheste sadudega ja päikeseline.

Päevikupidajate aedade keskmised näitajad 2021. aastal.

	Vaatlejate arv	Päevikute arv	Keskmine kohatud linnuliikide arv	Keskmine pesitsemisjuhtude arv	Keskmine pesitsevate liikide arv	Keskmine loomaliikide arv
Eesti	1000	571	35,3	6,4	2,8	2,9
Harjumaa	303	186	29,9	3,8	1,9	2,2
Hiiumaa	19	14	40,7	11,7	4,9	4,3
Ida-Virumaa	17	13	26,2	5,0	3,3	3,0
Jõgevamaa	23	15	39,4	6,8	2,9	4,5
Järvamaa	24	18	40,9	9,8	3,2	3,2
Läänemaa	35	20	40,9	5,8	3,1	3,2
Lääne-Virumaa	76	42	36,8	8,4	3,1	2,9
Põlvamaa	30	17	38,6	7,6	4,6	4,2
Pärnumaa	103	52	40,8	9,0	3,8	3,7
Raplamaa	67	37	33,8	5,5	2,8	2,0
Saaremaa	37	20	35,9	5,4	2,7	2,6
Tartumaa	138	70	38,4	6,0	2,6	2,6
Valgamaa	18	10	37,7	3,8	3,1	5,7
Viljandimaa	69	37	34,3	11,2	4,0	3,4
Võrumaa	41	20	45,9	9,6	3,6	5,1
Tallinn	117	72	27,7	3,8	2,1	2,0
Tartu linn	62	29	33,3	3,0	1,3	0,7

Milliseid linnuliike aias kohati?

Aedades kohati ühtekokku 201 linnuliiki, mis on 11 liiki vähem kui eelmisel aastal. Üle 100 linnuliigiga aedu oli seekord 6. Kõige rohkem linde (117) kohati sedapuhku ühes Tartu linna aias.

Liike, mida kohati vaid 1-2 aias, oli seekord 35. Nagu ikka, on harulduste seas aedades raskesti kohatavad liigid, kellest põhiosa moodustavad erinevad mere- ja rannikulinnud mustlaglest söödikänni ja naaskelnokani. Tähelepanelikele linnuvaatlejatele ei jäänud märkamatuks ka sellised eksootilised külalised nagu puna-harksaba ja kaelus-kärbsenäpp. Täpsemalt saab uurida aruandele lisatud tabelist.

Sagedamini kohatud lindude osas silmatorkavaid muutusi ei toimunud. Kuigi sagedusprotsentidele ei maksa sedapuhku suurt tähelepanu pöörata – need on eri põhjustel varasemast pigem kõrgemad.

Aedades sagedamini kohatud linnuliigid aastatel 2015–2021.

	Liik	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
1.	Rasvatihane	95,00%	89,80%	94%	95,60%	90,60%	93,30%	91,50%
2.	Musträstas	88,80%	77%	84,20%	83,50%	75,50%	80,30%	67,20%
3.	Sinitihane	85,70%	79,70%	86,60%	79,30%	83,80%	83,50%	86,70%
4.	Vares	84,20%	86%	85,20%	85,90%	86,30%	89,00%	91,10%
5.	Linavästriik	80,60%	82,70%	88,50%	81,40%	77,80%	82,00%	77,10%
6.	Metsvint	78,00%	82,10%	87,60%	79,30%	78,30%	83,80%	81,60%
7.	Rohevint	78,00%	67,40%	78,50%	72,20%	70,30%	75,30%	69,60%
8.	Kaelustuvi	73,70%	75,60%	79%	74,50%	74,80%	81,80%	77,50%
9.	Kuldnohk	72,60%	64,90%	80,40%	84,40%	74,80%	79,30%	71,00%
10.	Harakas	67,80%	59,30%	70,60%	69,20%	54%	65,30%	54,30%
11.	Suur-kirjurähn	67,40%	60,70%	63,50%	60,5%	55,6%	61,50%	56%
12.	Sookurg	63,70%	64,70%	67,50%	63,90%	65,40%	60,00%	55,60%
13.	Punarind	63,50%	74,90%	72,60%	58%	63,20%	56,30%	53,60%
14.	Hallrästas	62,00%	72,20%	69,50%	66,90%	77,60%	73,00%	62,80%
15.	Põldvarblane	60,90%	60,30%	64,90%	65,20%	58,10%	63,00%	57,70%

Kuidas kulges rändlindude saabumine?

Olematu talv töötas varajast linnukevadet, kuid päris nii see ei läinud. Vaid Euroopas talvitanud sookured kasutasid võimalust naasta oma pesakohtadele keskmisest varem. Suurem osa lähi- ja pikamaaränduritest jõudsid kohale võrdlemisi tavapärasel ajal.

Levinumate rändlindude keskmine saabumisaeg aedadesse aastatel 2015–2021.

Liik	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Sookurg	27.03.2021	21.03.2020	24.03.2019	02.04.2018	24.03.2017	29.03.2016	02.04.2015
Kuldnokk	27.03.2021	28.03.2020	26.03.2019	04.04.2018	25.03.2017	01.04.2016	03.04.2015
Metsvint	27.03.2021	02.04.2020	26.03.2019	04.04.2018	30.03.2017	04.04.2016	06.04.2015
Kaelustuvi	26.03.2021	02.04.2020	31.03.2019	07.04.2018	01.04.2017	06.04.2016	08.04.2015
Valge-toonekurg	05.04.2021	11.04.2020	05.04.2019	09.04.2018	07.04.2017	10.04.2016	11.04.2015
Linavästri	10.04.2021	14.04.2020	10.04.2019	11.04.2018	10.04.2017	09.04.2016	13.04.2015
Punarind	10.04.2021	11.04.2020	06.04.2019	10.04.2018	05.04.2017	09.04.2016	13.04.2015
Must-kärbsenäpp	29.04.2021	02.05.2020	03.05.2019	30.04.2018	08.05.2017	03.05.2016	04.05.2015
Lepalind	30.04.2021	05.05.2020	03.05.2019	03.05.2018	11.05.2017	02.05.2016	06.05.2015
Suitsupääsuke	03.05.2021	06.05.2020	08.05.2019	01.05.2018	11.05.2017	05.05.2016	07.05.2015
Kägu	29.04.2021	08.05.2020	07.05.2019	03.05.2018	10.05.2017	04.05.2016	08.05.2015
Ööbik	14.05.2021	13.05.2020	18.05.2019	06.05.2018	17.05.2017	10.05.2016	12.05.2015
Piiritaja	14.05.2021	21.05.2020	19.05.2019	19.05.2018	20.05.2017	19.05.2016	21.05.2015

Millised linnud pesitsesid aias?

Keskmiselt pesitses aias 2,5 linnuliiki ja esines keskmiselt 3,7 pesitsusjuhtu. 15 kõige tavalisemat aias pesitsevat lindu on meil üpris hästi välja kujunenud ja nende seas toimuvad aastast aastasse vaid pisikesed muutused positsioonides.

Aedades sagedamini pesitsenud linnud aastatel 2015–2021.

	Liik	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
1.	Kuldnokk	51,5%	46,3%	50,5%	49,5%	53,1%	55,6%	54,4%
2.	Rasvatihane	37,7%	39,2%	41,9%	48,0%	46,9%	49,3%	42,8%
3.	Musträstas	24,7%	27,2%	21,5%	17,9%	18,7%	19,3%	22,3%
4.	Linavästri	28,0%	26,7%	36,3%	36,2%	33,5%	38,6%	41,0%
5.	Must-kärbsenäpp	29,3%	26,2%	30,4%	24,6%	26,2%	27,4%	29,3%
6.	Põldvarblane	18,4%	22,6%	24,1%	21,9%	19,2%	21,0%	23,3%
7.	Sinitihane	24,3%	21,5%	20,1%	20,4%	19,5%	15,6%	19,1%
8.	Hallrästas	21,8%	18%	19,1%	20,4%	22,7%	19,3%	15,9%
9.	Suitsupääsuke	17,6%	15,5%	21,8%	21,6%	22,7%	25,1%	25,1%
10.	Hall-kärbsenäpp	16,3%	12,3%	18,2%	15,2%	18,1%	15,0%	19,8%
11.	Metsvint	7,9%	11,4%	13,5%	13,1%	14,6%	13,8%	20,5%
12.	Vares	10,9%	11,4%	9,9%	11,9%	11,7%	13,0%	9,5%
13.	Piiritaja	13,0%	10,1%	14,2%	17,3%	13,4%	15,0%	14,5%
14.	Punarind	4,6%	8,7%	7,9%	8,8%	10,8%	10,7%	8,5%
15.	Rohevint	7,9%	8,4%	8,3%	12,5%	11,4%	10,7%	14,1%

2021. aastal pesitses aedades 69 linnuliiki, kellest 15 liiki pesitses vaid ühes aias. Huvitavamad neist on hoburästas, kõrvukräts ja võsaraat.

Üle 20 pesitsusjuhu registreeriti 16 aias, mis kõik paiknesid üle Eesti erinevates paikades. Pesitsusjuhtude selleaastane rekord läks Ida-Virumaale Alutaguse valda: 54 pesitsust suve jooksul.

Kuldnokkadel oli 2021. aastal keskmiselt 3,7 poega, suitsupäasukestel 4, põldvarblastel 3 ja rasvatihasel 5,1. Võrreldes eelmise aastaga oli kuldnokkadel 0,6, suitsupäasukestel 0,1 poega rohkem, põldvarblastel 0,3 poega vähem. Rasvatihasel oli pesas 0,7 poega rohkem.

Milliseid neljajalgseid ja roomajaid aias kohati?

Aedades kohati 49 liiki loomi või nende tegevusjälgi, keskmiselt 4 looma aia kohta. Kõige enam liike (15) kohati Harjumaal Lääne-Harju valla aias. Aedasad, kus kohati üle 10 loomaliigi, oli seekord 7. Kõige sagedamini kohatud loom oli endiselt orav, kellel on tihedalt kannul rebane ja metskits. Võrreldes möödunud aastatega, kohati vähem hiiri, nahkhiiri, siili ja mügri.

Aedades sagedamini kohatud loomaliigid aastatel 2015–2021.

	Liik	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
1.	Orav	38,4%	38,4%	37,4%	35%	39,1%	35,0%	26,9%
2.	Rebane	35,0%	34,7%	37%	38,4%	33,4%	30,5%	21,4%
3.	Metskits	34,1%	32,5%	32,5%	33,1%	25,9%	21,1%	16,8%
4.	Halljänes	24,3%	30,3%	32,8%	33,1%	32,2%	32,5%	20,5%
5.	Harilik kärnkonn	22,5%	28,9%	29,5%	27,5%	33,8%	31,3%	33,6%
6.	Harilik siil	19,6%	28,9%	27,9%	23%	25,3%	25,6%	21,4%
7.	Arusialik	17,6%	27,5%	30,5%	23,5%	25,6%	26,2%	23,9%
8.	Mutt	12,7%	24,4%	23%	21,3%	27,8%	28,2%	27,2%
9.	Nahkhiir	17,3%	22,1%	29,2%	30%	29,4%	27,6%	23,9%
10.	Rohukonn	19,6%	22,1%	24,9%	28,9%	27,5%	32,2%	28,1%
11.	Koduhiir	11,6%	12,0%	15,1%	11,2%	15,6%	14,0%	12,2%
12.	Kaelushiir	5,8%	9,8%	6,6%	6,7	7,5%	6,6%	6,1%
13.	Juttself-hiir	9,0%	9,5%	13,8%	6,2%	8,1%	8,5%	8,9%
14.	Kährrik	6,9%	9,2%	10,8%	11,2%	12,2%	12,3%	7,3%
15.	Mügri	4,9%	9,2%	8,5%	7,8%	9,1%	10,0%	11,3%

Võrreldes 2020. aastaga andsid kahepaiksed ja arusialik endast keskmisest hiljem märku. Siil oli samas keskmisest varem toimetamas.

Talvitavate loomade keskmine kohtamiskuupäev aedades aastatel 2015–2021.

Liik	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Rohukonn	21.04.2021	11.04.2020	13.04.2019	20.04.2018	15.04.2017	18.04.2016	19.04.2015
Arusialik	24.04.2021	15.04.2020	18.04.2019	23.04.2018	22.04.2017	21.04.2016	19.04.2015
Harilik kärnkonn	22.04.2021	16.04.2020	21.04.2019	23.04.2018	24.04.2017	22.04.2016	19.04.2015
Harilik siil	18.04.2021	21.04.2020	23.04.2019	27.04.2018	30.04.2017	27.04.2016	26.04.2015
Nahkhiir	30.04.2021	26.04.2020	22.04.2019	29.04.2018	04.05.2017	30.04.2016	30.04.2015

Millal puhkesid õied?

Esimeste kevadtaimede õitseae oli 2021. aastal tavapärasest hilisem, varasemalt on õitsemisaja algus hoopis ettepoole nihkunud. Siiski arenes kevad hoogsalt ning hilisemate kevadtaimede õitsemisajad on varasemate aastatega üsna sarnased. Mai lõpu õitseae muutus varasemaks, mis näitas suve varasemat pealetulekut ja kevade kiiret arengut.

Taimede keskmine õitsemisaja algus aastatel 2015–2021.

Liik	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Lumikelluke	25.03.2021	24.02.2020	14.03.2019	01.04.2018	12.03.2017	17.03.2016	11.03.2015
Märtsikelluke	23.03.2021	04.03.2020	23.03.2019	07.04.2018	22.03.2017	27.03.2016	22.03.2015
Krookus	26.03.2021	17.03.2020	29.03.2019	12.04.2018	03.04.2017	04.04.2016	01.04.2015
Sinilill	25.03.2021	19.03.2020	04.04.2019	13.04.2018	04.04.2017	04.04.2016	02.04.2015
Siniliilia ehk silla	27.03.2021	22.03.2020	03.04.2019	16.04.2018	08.04.2017	07.04.2016	06.04.2015
Paiseleht	28.03.2021	28.03.2020	07.04.2019	17.04.2018	11.04.2017	09.04.2016	10.04.2015
Võsaülane	10.04.2021	13.04.2020	20.04.2019	24.04.2018	29.04.2017	19.04.2016	22.04.2015
Kollane ülane	17.04.2021	15.04.2020	22.04.2019	28.04.2018	03.05.2017	23.04.2016	24.04.2015
Nartsiss	25.04.2021	19.04.2020	23.04.2019	02.05.2018	06.05.2017	28.04.2016	28.04.2015
Tulp	30.04.2021	27.04.2020	27.04.2019	03.05.2018	08.05.2017	01.05.2016	04.05.2015
Võilill	30.04.2021	25.04.2020	28.04.2019	06.05.2018	09.05.2017	01.05.2016	03.05.2015
Nurmenukk	28.04.2021	21.04.2020	29.04.2019	02.05.2018	09.05.2017	29.04.2016	29.04.2015
Vaher	26.04.2021	03.05.2020	26.04.2019	06.05.2018	13.05.2017	05.05.2016	04.05.2015
Tikker	27.04.2021	06.05.2020	01.05.2019	09.05.2018	17.05.2017	07.05.2016	09.05.2015
Toomingas	02.05.2021	14.05.2020	04.05.2019	10.05.2018	20.05.2017	09.05.2016	13.05.2015
Kirss või murel	04.05.2021	13.05.2020	04.05.2019	10.05.2018	20.05.2017	09.05.2016	13.05.2015
Punane sõstar	01.05.2021	12.05.2020	04.05.2019	10.05.2018	20.05.2017	08.05.2016	11.05.2015
Õunapuu	12.05.2021	24.05.2020	15.05.2019	14.05.2018	27.05.2017	14.05.2016	22.05.2015
Aedmaasikas	14.05.2021	24.05.2020	18.05.2019	18.05.2018	28.05.2017	16.05.2016	26.05.2015
Sirel	20.05.2021	31.05.2020	21.05.2019	17.05.2018	02.06.2017	19.05.2016	27.05.2015

Millal putukad välja ilmusid?

Seevastu putukad ei reageerinud olematule talvele ja varajasele kevadele nii varmalt. Kuigi lapsuliblika ilmumisaeg oli keskmisest varajasem, oli ta ja teiste tolmeldajate lennu algus kenasti sünkroonis nende põhilise toidu, paju õitsemisajaga. Kevade edenedes muutusid keskmisest varem tavapäraseks herilased ja vapsikud.

Putukate keskmised märkamiskuupäevad aastatel 2015–2021.

Liik	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Kärbes	31.03.2021	22.03.2020	26.03.2019	05.04.2018	30.03.2017	29.03.2016	31.03.2015
Lapsuliblikas	31.03.2021	31.03.2020	04.04.2019	11.04.2018	07.04.2017	08.04.2016	30.03.2015
Kirjud liblikad	05.04.2021	07.04.2020	08.04.2019	14.04.2018	08.04.2017	08.04.2016	30.03.2015
Meemesilane	12.04.2021	06.04.2020	10.04.2019	11.04.2018	16.04.2017	13.04.2016	06.04.2015
Kimalane	10.04.2021	08.04.2020	08.04.2019	19.04.2018	19.04.2017	12.04.2016	13.04.2015
Lepatriinu	25.04.2021	12.04.2020	14.04.2019	25.04.2018	25.04.2017	29.04.2016	23.04.2015
Valged liblikad	24.04.2021	12.05.2020	25.04.2019	01.05.2018	04.05.2017	28.04.2016	01.05.2015
Pistesääsk	23.04.2021	23.04.2020	21.04.2019	24.04.2018	08.05.2017	28.04.2016	01.05.2015
Herilane	25.04.2021	06.05.2020	24.04.2019	06.05.2018	13.05.2017	04.05.2016	13.05.2015
Vapsik	27.04.2021	20.05.2020	09.05.2019	12.05.2018	21.05.2017	11.05.2016	24.05.2015

Milliseid taimi liblikad, kimalased ja teised tolmeldajad külastasid?

89 aias jälgiti, milliseid taimi erinevad tolmeldajaliigid külastavad. Aedades märgati 44 liiki tolmeldajaid, kellest 23 olid liblikad, 13 kimalased ning 8 erakmesilased ja teised putukad. Ühtekokku külastasid nad 197 taimeliiki. Kõige laiema toiduvalikuga on meemesilane ja maakimalane, keda märgati vastavalt 105 ja 80 taime õitel.

Alljärgnevas tabelis on järjestatud 10 kevadist ja suvist taime, mis meelitasid 2021. aastal ligi kõige enam tolmeldajaliike. Aastast aastasse esikümne taimed varieeruvad, aga nad on kõik tolmeldajatele väärtuslikud. Kui on huvi tolmeldajatele mitmekesist toitu pakkuda, siis tasub enne saabuvat aiandushooaega üle vaadata eelmiste aastate aialinnupäeviku aruannetes olevad taimesoovitused.

Taimed, mis meelitavad kevad- ja suvekuudel kõige rohkem tolmeldajate liike (tähtsuse järjekorras).

	Kevadkuudel	Suvekuudel
1.	Krookus	Vaarikas
2.	Siniliilia	Ristik
3.	Võilill	Tikker
4.	Lumikelluke	Õunapuu
5.	Märtsikelluke	Floks
6.	Kanakoole	Keerispea
7.	Paju	Naistenõges
8.	Sinilill	Pune
9.	Kuldtäht	Roos
10.	Nurmenukk	Valge iminõges

Suur tänu kõigile aialinnupäeviku täitjatele, peredele ja sõpradele!

Anne Aaremaa, Maiga Aas, Eike Abel, Kristo Abner, Ilmar Adoberg, Tiit Aedviir, Merike Aermann, Georg Aher, Marko Aid, Aare Aija, Joosep Ailiste, Pilvi Ailt, Katrin Ainsoo, Viio Aitsam, Ilmi Aksli, Terje Alev, Ingrid Alla, Sigrid Alla, Merle Alliksoo, Mart Almers, Liina Amon, Elerin Andruse, Elina Anijärv, Krista Antons, Leila Anupõld, Anu Arak, Diana Aren, Joonatan Arm, Allan Aron, Triinu Arusalu, Ege Auger, Džein Aunre, Heete Ausmeel, Mirjam Averin, Katrin Averjanov, Küllike Baikova, Tiiu Belimova, Virge Berggrünfeldt, Kevin Brikkel, Aivar Brutus, Moonika Bukotkin, Viktoria Burtin, Tõnis Danilov, Valdek Eesalu, Eero Ehala, Ave Ehavald, Rene Einmann, Tiina Elias, Urve Erm, Siiri Erm-Nairismägi, Helle Esna, Eero Ets, Käthlin Evert, Pirika Fedotova, Mia Marii Frei, Hanna Chrystin Frei, Lilian Freiberg, Katrin Gede, Katrin Grünberg, Jaanus Habermann, Toivo Hakman, Iren Haljand, Janika Haljaste, Astrid Hallikas, Katrin Hanko, Riia Hansen, Hedvig Marie Harjo, Rao Heidmets, Aari Hein, Pille Heinleht, Õneke Hermaste, Merike Hiibus, Mall Hiimäe, Riina Hunt, Ülle Hödrejärv, Heli Illipe-Sootak, Eleri Inno, Kaia Ivask, Mari Ivask, Siiri Jaanson, Andrus Jair, Aile Jair, Lea Jalukse, Iris Jeletski, Külli Joonson, Ege Juurikas, Maris Juuse, Olle Järv, Ardi Jürgens, Imbi Jürgenson, Kenno Jüriska, Tarmo Jüristo, Silver Kaasik, Ülle Kaasik, Kadri Kadak, Terje Kadakas, Reelika Kadakas, Anni Kagovere, Sigrid Kahar, Toomas Kahur, Krista Kais, Indrek Kalamees, Andres Kalamees, Eve Kalavus, Kalli Kalde, Kerli Kalistratov, Jüri Kaljundi, Aadi Kaljuvee, Aime Kallandi, Heli Kalvet, Liina Kamm, Liina Kangur, Inga Kangur, Tõnu Kapper, Maie Karakatš, Helen Kari, Meelis Karton, Helen Karu, Heli Kasak, Mari-Liis Kasak, Enno Kase, Vello Keppart, Heleena-Ruu Kerge, Marju Kern, Hindrek Kesler, Janar Kiik, Kati Kiiman, Viive Kiis, Halis Kiisa, Anna-Kaia Kikkas, Hille Kilk, Tanel Kindsigo, Leelo Kingisepp, Riho Kinks, Eva Kipp, Piia Kirsch, Urmas Kirsimäe, Elo Kirsipuu, Rein Kirst, Kelly Kittus, Külli Kivi, Külli Kivi, Lily Kivila, Kendy Kivisaar, Marit Kivisild, Liina Kleen, Lauri Klein, Mari Klein, Elle Klooster, Mare Koel, Ly Kokla, Malle Kolnes, Milvi Kompus, Perekond Koovit, Maret Koppel, Malle Kreos, Janika Kruus, Heiko Kruusi, Kristin Krünvald, Vaido Kubo, Maarit Kukk, Liis Kukk, Kaia Kukk, Andres Kull, Georg Kuningas, Margot Kupper, Gerrit Kurg, Kerli Kután, Ulrika Kuusk, Merike Kuusk, Jüri Kõiv, Gunilla Kõiv, Kaisa Köpper, Marit Kõre, Marika Käbin, Evi Kääramees, Merle Kääri, Toomas Käärik, Kadi Külma, Astra Kütt, Arne Laansalu, Reelika Laes, Urmet Laht, Laine Laidvee, Katrin Laikoja, Elen Laine, Sille Lass, René Lasseron, Anna Lazarenkova, Gerda Liila Lattik, Margo Laud, Marju-Riina Laugen, Evelin Laur, Arne Lauri, Liina Laurikainen-Päri, Monika Laurits-Arro, Kerli Leetsaar, Ty Lehtmäe, Heidi Leivategija, Oliver Lekk, Eedi Lelov, Liina Lelov, Pilvi Leotoots, Ivo Lepasaar, Tea Lepik, Julika Leppik, Hille Ley, Janne Lias, Maria Liiv, Katrin Liivamets, Reginald Liiver, Mariliis Lill, Ilmar Lillemägi, Ethel Lillemägi, Urmas Lindma, Leili Linnas, Marje Loide, Ingrid Loit, Arnold Lokman, Kaja Lotman, Reet Lubi, Liisi Luht, Oliver Luik, Laur Lumpre, Ene Lust, Signe Luts, Taavi Luts, Krista Luuk, Kaire Maali Lõhmus, Andres Lääne, Paul Lääne, Villu Lükk, Marika Maask, Marika Mae, Olga Malgina, Lauri Malmberg, Heili Malmi, Heili Malmi, Evelyn Mander, Ramon Mardim, Raul Mark, Mati Martin, Leena Martinson, Riina Martverk, Julia Maslovskaja, Liina Maurer, Tõnu Meldre, Kärt Meri, Risto Mets, Imbi Mets, Rita Metsmaker, Jaak-Albert Metsoja, Piret Michelson, Ida Maria Min, Maiki Must, Ene Muttika, Karoliina Mõis, Maarika Mõttus, Marko Mägi, Agne Mägi, Helle Mändla, Andres Männart, Kristina Männik, Kaisa Märtovski, Meelis Mäss, Ene Määr, Mailis Mölder, Ene Mölder, Katrin Möllits, Raul Naadel, Kristi Neare, Lauri Nebel, Igor Neemre, Kaido Nei, Kaire

Nellis, Kadri Niinsalu, Kerttu Noode, Ingrid Noorlaid, Ene Norak, Aili Normak, Anne Nurgamaa, Krista Nurk, Annika Nurmi, Mariann Nuut, Marge Nõmmik, Tarvo Nõulik, Marin Närska, Maarika Nüganen, Ingrid Oja, Triinu Ojala, Margit Olem, Marvin Olsper, Lemmi Orav, Anne Oruaas, Eva-Liisa Orula, Aire Orula, Katrin Oruman, Maarja Orusalu, Elise Ots, Margus Ots, Annika Otsma, Mihkel Oviir, Mariliis Paal, Eda Paas, Merit Paas, Kaupo Padar, Vilja Padonik, Katre Paimre, Piia Paju, Kadi Pajupuu, Jaan Pakk, Lukas Pallo, Priit Pallum, Kaidi Palmoks, Kaileen Palmsaar, Ursula Palts, Aleksander Parman, Oliver Parrest, Egle Maya Parts, Viljar Parts, Berit Pau, Lemmi Pehlak, Madis Peil, Lauri Peil, Sirve Peitre, Ally- Triin Pello, Artto Pello, Merle Perker, Gerlin Petmanson, Herdi Pihl, Regina Pihlakas, Sirje Piht, Merle Piirsalu, Hannes Pikk, Asta Pintsaar, Birgit Pirn, Kai Pitk, Krista Ploomipuu, Triin Pohlak, Merle Poll, Mindy Porier, Kadri Prants, Kaili Preismann, Merike Priedenthal, Anita Priks, Madis Prink, Mario Prokuda, Marika Proover, Taave Prööm, Jüri Puidet, Ruudi Pukk, Leena Puksa, Loviisa Purm, Ranno Puumets, Kadi Puumets, Amaranta Põld, Helen Põldmäe, Velve Põldoja, Daisy Põllupüü, Tiina Pärn, Liina Pärnik, Arvi Pärs, Margarita R, Margus R, Jane Raamets, Nora Rahumägi, Anni Raie, Mare Randmaa, Liina Randmann, Eldar Rassulov, Rasmus Raud, Urmas Raude, Lea Reinoja, Heli Reiser, Epp Reiska, Jane Remm, Anna Remmelgas, Andre Remsel, Ene Rist, Eret Ristisaar, Jaan Roht, Eda Rohula, Edda Roosimaa, Vaike Rootsmaa, Anette Ross, Karol Rummi, Olavi Rumvolt, Piret Räni, Riina Rätsep, Ruut Rätsepp, Kadi Rätsepp, Nelli Rünk, Heli Saag, Anu Saag, Pirx Saarts, Ülle Sahn, Kristi Saksniit, Jüri-Ott Salm, Malle Salu, Peep Saluvee, Aikki Sammul, Külli Samuel, Siiri Sarv, Merlin Seen, Jaanus Seiler, Kalli Sein, Reet Sepp, Rea Sepping, Karlo Seppmann, Kätlin Servet, Merle Siht, Mariliis Siigart, Lilja Siitam, Janar Sillamaa, Janar Sillamaa, Martin Silts, Tiina Sindonen, Siim Sipsaka, Markus Sirel, Kadri Sohar, Enn Soom, Anu Soon, Anžela Strzelczyk, Lea Sudakova, Ingrid Suharov, Martin Suits, Aile Sumberg, Signe Suurmets, Kärt Suursaar, Kärt Suursaar, Riina Sõber, Luule Sööt, Jana Zommer, Laura T, Eno Taggo, Ilme Tali, Elle-Mari Talivee, Anne Tamberg, Heleri Tamm, Hedi Tamm, Andra Tamm, Evelin Tamm, Anne Tamm, Ulvi Tamm, Tiit Tammaru, Krista Tammearu, Jaak Tammekänd, Triin Tammert, Kersti Tammesaar, Kai Tammik, Anu Tanila, Maali Tars, Ulvi Tatar, Katre Tatrik, Tiit Teder, Kaila Telga, Kaidi Telling, Mariliis Tiidermann, Urmas Tiitso, Martin Tikk, Riine Tilk, Eve Tobias, Aljo Toim, Silja Toimla, Ain Tomson, Evelin Tomson, Ene Tondi, Sirje Tooding, Jacklyn Toomesoo, Enda Torga, Margus Triisa, Kaili Truu, Inga Turu, Aarne Tuule, Elin Tuuling, Anne Tõnissoo, Airi Tõnn, Merit Tõns, Tiina Täll, Heli Täpsi, Mai Uibu, Ere Uibu, Paavo Ulmanis, Ene Urb, Regina Urb, Marike Uusjärv, Meelis Uustal, Külli Uustal, Angela V, Linda Vaatemäe, Mari-Ly Vaher, Eha Vahtramäe, Kadri Vahtramäe, Kaarel Vahtramäe, Väino Vaidla, Toomas Vaimann, Eve Vainu, Marge Valdmets, Ester Valdvee, Aet Valge, Heli Valge, Victoria Valge, Tõnis Valing, Lilian Vann, Marju Varblane, Villu Varblane, Ida Vares, Angelika Varis, Gurly Vedru, Küllike Veede, Peep Veedla, Rutt Veide, Kristina Weissaupt, Krista Vers, Angelika Verš, Jaak Veskimeister, Katrin Veskimäe, Anneli Vessart, Aime Vestmann, Ellu Vibur, Eva Vibur, Riin Viigipuu, Maris Viinamägi, Maie Vikerpuur, Ella Vikk, Triinu Villard, Andres Vimm, Cees Witkamp, Anneli Vood, Veikko Vulf, Kaarel Vöhandu, Mai-Liis Vähi, Ainar Õisnurm, Raul Õuemets, Ille Õunap, Eda Öpik, Raul Üprus

Suvine aialinnupäevik 2022 algab 1. märtsil ja kestab 3. oktoobrini.

Toremaid linnuelamusi metskurvitsa aastal!

Kokkuvõtte koostas Martin Tikk, suvise aialinnupäeviku koordinaator 2021.

Lisainfo: aed@eoy.ee ja www.eoy.ee/aed

Aedades kohatud lindude nimekiri 2021. aastal. 54 levinumat liiki on toodud koos sagedusega (mitmes % aedadest neid kohati), järgnevad liigid on toodud tähestiku järgi.

1.	Rasvatihane	95,0%	55.	Aed-pöösälind	109.	Metskiur	163.	Sõtkas
2.	Musträstas	88,8%	56.	Aed-roolind	110.	Metskurvits	164.	Tait
3.	Sinitihane	85,7%	57.	Aul	111.	Mets-lehelind	165.	Tamme-kirjurähn
4.	Vares	84,2%	58.	Hallhani	112.	Metstilder	166.	Teder
5.	Linavästriik	80,6%	59.	Hallpea-rähn	113.	Mudatilder	167.	Tikutaja
6.	Rohevint	78,0%	60.	Hallpösk-pütt	114.	Must-harksaba	168.	Tulipart
7.	Metsvint	78,0%	61.	Hallrähn	115.	Mustlagle	169.	Tumetilder
8.	Kaelustuvi ehk meigas	73,7%	62.	Hallõgija	116.	Must-lepalind	170.	Turteltuvi
9.	Kuldnokk	72,6%	63.	Hangelind	117.	Mustpea-pöösälind	171.	Tutkas
10.	Leevike	68,0%	64.	Heletilder	118.	Mustsaba-vigle	172.	Tuttpütt
11.	Harakas	67,8%	65.	Herilaseviu	119.	Musttihane	173.	Tutt-tihane
12.	Suur-kirjurähn	67,4%	66.	Hoburästas	120.	Must-toonekurg	174.	Tuttvart
13.	Sookurg	63,7%	67.	Hõbehaigur	121.	Mustvaeras	175.	Tuuletallaja
14.	Punarind	63,5%	68.	Händkakk	122.	Männi-käbilind	176.	Tõmmukajakas
15.	Hallrästas	62,0%	69.	Hänilane	123.	Mänsak	177.	Täpikuik
16.	Põldvarblane	60,9%	70.	Hüüp	124.	Nurmkana	178.	Urvalind
17.	Puukoristaja	59,6%	71.	Jõgi-ritsiklind	125.	Nõlva-lehelind	179.	Vaenukägu
18.	Pasknäär	52,5%	72.	Jõgitiir	126.	Nõmmelõoke	180.	Vainurästas
19.	Kägu	52,1%	73.	Jääkoskel	127.	Pargi-turteltuvi	181.	Valgepösk-lagle
20.	Väike-lehelind	49,5%	74.	Jäälinde	128.	Peoleo	182.	Valgeselg-kirjurähn
21.	Suitsupääsuke	48,8%	75.	Kadakatäks	129.	Piilpart	183.	Valgetiib-viies
22.	Valge-toonekurg	47,5%	76.	Kaelus-kärbsenäpp	130.	Plüü	184.	Vihitaja
23.	Ronk	46,0%	77.	Kaelus-turteltuvi	131.	Porr	185.	Viupart
24.	Põldlõoke	45,6%	78.	Kalakajakas	132.	Pruunselg-pöösälind	186.	Võsaraat
25.	Must-kärbsenäpp	45,1%	79.	Kalakotkas	133.	Puna-harksaba	187.	Võsa-ritsiklind
26.	Ööbik	44,5%	80.	Kaldapääsuke	134.	Punajalg-tilder	188.	Väikekajakas
27.	Sinikael-part	42,5%	81.	Kaljukotkas	135.	Punaselg-õgija	189.	Väike-kirjurähn
28.	Ohakalind	39,3%	82.	Kanada lagle	136.	Põldsiitsitaja	190.	Väike-konnakotkas
29.	Talvike	37,6%	83.	Kanakull	137.	Põldvutt	191.	Väikekoovitaja
30.	Piiritaja	37,4%	84.	Kanepilind	138.	Pöialpoiss	192.	Väikekoskel
31.	Siisike	36,5%	85.	Karvasjalg-kakk	139.	Randtiir	193.	Väike-kärbsenäpp
32.	Laulurästas	35,9%	86.	Karvasjalg-viu	140.	Raudkull	194.	Väikeluik
33.	Laululuik	34,3%	87.	Kassikakk	141.	Ristpart	195.	Väikepistik
34.	Kiivitaja	34,1%	88.	Keltsalind	142.	Roherähn	196.	Väiketüll

35.	Suur-laukhani	33,9%	89.	Kivitäks	143.	Rohukoskel	197.	Välja-loorkull
36.	Höbekajakas	32,8%	90.	Kodukakk	144.	Rohunepp	198.	Värbkakk
37.	Salutihane	32,6%	91.	Koldvint	145.	Roo-loorkull	199.	Vöötakk
38.	Hiireviu	31,7%	92.	Kormoran	146.	Roo-ritsiklind	200.	Õõnetuvi
39.	Lepalind	31,3%	93.	Kuuse-käbilind	147.	Rootsiitsitaja	201.	Õösorr
40.	Hallhaigur	28,7%	94.	Kõrkja-roolind	148.	Rästas-roolind		
41.	Hakk	28,3%	95.	Kõrvukräts	149.	Räusktiir		
42.	Põhjatihane	28,1%	96.	Käblik	150.	Rääkspart		
43.	Suurnokk-vint	27,4%	97.	Käosulane	151.	Räästapääsuke		
44.	Koduvarblane	27,2%	98.	Kühmnokk-luik	152.	Rüüt		
45.	Rabahani	26,1%	99.	Künnivares	153.	Sabatihane		
46.	Väike-põõsalind	24,8%	100.	Laanepüü	154.	Salu-lehelind		
47.	Rukkirääk	24,6%	101.	Lauk	155.	Siidisaba		
48.	Põhjavint	24,4%	102.	Liivatüll	156.	Sookiur		
49.	Naerukajakas	24,0%	103.	Lõopistrik	157.	Soo-loorkull		
50.	Musträhn	23,8%	104.	Lääne-pöialpoiss	158.	Soopart		
51.	Karmiinleevike	23,5%	105.	Merikajakas	159.	Soo-roolind		
52.	Hall-kärbsenäpp	23,5%	106.	Merikotkas	160.	Soorüdi		
53.	Väänkael	22,9%	107.	Merisk	161.	Stepi-loorkull		
54.	Kodutuvi	22,2%	108.	Metsis	162.	Suurkoovitaja		

Aedades 2021. aastal pesitsenud haudelinnud, kes on reastatud pesitsussageduse (%) järgi (ehk mitmes % aedadest nad pesitsesid).

1.	Kuldnokk	51,5	31.	Sinikael-part	2,5	61.	Pöialpoiss	0,4
2.	Rasvatihane	37,7	32.	Väike-lehelind	2,5	62.	Metsis	0,4
3.	Must-kärbsenäpp	29,3	33.	Väänkael	2,5	63.	Rootsiitsitaja	0,4
4.	Linavästrik	28,0	34.	Talvike	2,1	64.	Metskiur	0,4
5.	Musträstas	24,7	35.	Valge-toonekurg	2,1	65.	Soo-roolind	0,4
6.	Sinitihane	24,3	36.	Kivitäks	1,7	66.	Vösaraat	0,4
7.	Hallrästas	22,2	37.	Aed-põõsalind	1,7	67.	Sõtkas	0,4
8.	Põldvarblane	18,4	38.	Hakk	1,7	68.	Jõgitiir	0,4
9.	Suitsupääsuke	17,6	39.	Õöbik	1,7	69.	Musträhn	0,4
10.	Hall-kärbsenäpp	16,3	40.	Kodutuvi	1,3			
11.	Piiritaja	13,0	41.	Höbekajakas	1,3			
12.	Vares	10,9	42.	Aed-roolind	1,3			
13.	Kaelustuvi ehk meigas	8,4	43.	Salu-lehelind	1,3			
14.	Metsvint	7,9	44.	Tamme-kirjurähn	1,3			
15.	Rohevint	7,9	45.	Mustpea-põõsalind	1,3			
16.	Harakas	6,7	46.	Pasknäär	0,8			
17.	Puukoristaja	6,7	47.	Jääkoskel	0,8			
18.	Väike-põõsalind	6,7	48.	Kadakatäks	0,8			
19.	Koduvarblane	6,3	49.	Suurnokk-vint	0,8			
20.	Lepalind	6,3	50.	Kodukakk	0,8			
21.	Kanepilind	5,9	51.	Ronk	0,8			

22.	Ohakalind	5,0	52.	Leevike	0,8		
23.	Punarind	4,6	53.	Suur-kirjurähn	0,8		
24.	Räästapääsuke	4,2	54.	Must-lepalind	0,8		
25.	Käosulane	4,2	55.	Hoburästas	0,4		
26.	Laulurästas	3,3	56.	Nurmkana	0,4		
27.	Pruunselg-pöösälind	3,3	57.	Porr	0,4		
28.	Karmiinleevike	2,9	58.	Kõrvukräts	0,4		
29.	Vainurästas	2,5	59.	Käblik	0,4		
30.	Salutihane	2,5	60.	Künnivares	0,4		

Aedades 2021. aastal kohatud loomaliigid ja nende kohtamissagedus aedades (%).

1.	Orav	38,4	19.	Müгри	4,9	37.	Valgejänes	1,4
2.	Rebane	35,0	20.	Rändrott	4,0	38.	Leethiir	1,2
3.	Metskits	34,1	21.	Rästik	4,0	39.	Tuhkur	0,9
4.	Halljänes	24,3	22.	Nirk	3,2	40.	Pruun-suurkõrv	0,9
5.	Harilik kärnkonn	22,5	23.	Vaskuss	2,9	41.	Põldhiir	0,6
6.	Harilik siil	19,6	24.	Rabakonn	2,9	42.	Kivinugis	0,6
7.	Rohukonn	19,6	25.	Kobras	2,9	43.	Šaakal	0,6
8.	Arusisalik	18,2	26.	Uruhiir	2,9	44.	Niidu-uruhiir	0,6
9.	Nahkhiir	17,3	27.	Tiigikonn	2,9	45.	Mets-karihiir	0,6
10.	Mutt	12,7	28.	Tächnikvesilik	2,9	46.	Saarmas	0,6
11.	Koduhiir	11,6	29.	Mäger	2,9	47.	Metssiga	0,6
12.	Juttself-hiir	9,0	30.	Pöder	2,3	48.	Mudakonn	0,6
13.	Nastik	6,9	31.	Kodurott	2,0	49.	Hunt	0,3
14.	Kährik	6,9	32.	Ilves	1,4	50.	Põhja-nahkhiir	0,3
15.	Metsnugis	6,4	33.	Karu	1,4	51.	Veekonn	0,3
16.	Kaelushiir	5,8	34.	Punahirv	1,4			
17.	Karihiir	5,8	35.	Mink	1,4			